

การเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัย ปี 2560-2561

ณัฐสิรี หนุตา^{1*}, อธิยา วรปาณี¹

¹ กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย

* ติดต่อผู้พิมพ์: ณัฐสิรี หนุตา กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000

โทร: 055 614 271; โทรสาร: 055 613 354 อีเมล: freshy_jaa@yahoo.com

บทคัดย่อ

การเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัย ปี 2560-2561

ณัฐสิรี หนุตา^{1*}, อธิยา วรปาณี¹

ว. เภสัชศาสตร์อีสาน 2563; 16(2) : 11-20

รับบทความ : 7 ตุลาคม 2562

แก้ไขบทความ: 22 พฤศจิกายน 2562

ตอบรับ: 3 กุมภาพันธ์ 2563

เครื่องสำอางเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยประชาชนตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางภายใต้ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ราคา ช่องทางการจำหน่าย และการส่งเสริมการขาย ในปัจจุบันความทันสมัยของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป รวมถึงการปนเปื้อนของสารห้ามใช้ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางบางรายการ ทำให้มีแนวทางการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและควบคุมสถานที่จำหน่ายให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนได้รับความปลอดภัย **วัตถุประสงค์:** เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัย ปี 2560-2561 **วิธีดำเนินการวิจัย:** เป็นการวิจัยกึ่งทดลองในร้านค้าและร้านเสริมสวย 115 แห่ง ตั้งแต่ 1 มกราคม 2560 ถึง 31 มิถุนายน 2561 โดยมีขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย 1) ตรวจสอบที่และสุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางประเมินรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่าย ฉลากเครื่องสำอางและมีสารห้ามใช้ 2) วิเคราะห์ปัญหาและค้นหาแนวทางเฝ้าระวัง 3) ดำเนินการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไม่ปลอดภัย ระยะเวลา 9 เดือน 4) ตรวจสอบที่และสุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางประเมินรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่าย ฉลากเครื่องสำอางและมีสารห้ามใช้ วิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าความถี่ ร้อยละ **ผลการศึกษาวิจัย:** พบว่า หลังจากมีการเฝ้าระวังการจำหน่ายเครื่องสำอางไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในปี 2561 สถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น และรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขและเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้องลดลงเป็นร้อยละ 0.66 และร้อยละ 6.30 ตามลำดับ โดยฉลากเครื่องสำอางมักไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ นอกจากนี้มีการตรวจสอบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอางด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น พบว่า ในปี 2560 ตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง ร้อยละ 82.61 เป็นสารปรอท สารไฮโดรควิโนน และกรดวิตามินเอ ในปี 2561 ตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง ร้อยละ 16.67 ซึ่งเป็นสารปรอทเพียงอย่างเดียว **สรุปผลการวิจัย:** หน่วยงานสาธารณสุขควรร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและชุมชนในการเฝ้าระวังเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในการใช้เครื่องสำอางอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: เครื่องสำอาง, ฉลากเครื่องสำอาง, สารห้ามใช้, เฝ้าระวัง, ผลลัพธ์

The surveillance outcome comparative of unsafe cosmetic products distribution in shop and salon, Sukhothai province Year 2017-2018

Nutsiree Nuda^{1*}, Teeraya Vorapani¹

Department of Consumer Protection Public Health Pharmacy, Sukhothai Provincial Health Office

* **Corresponding author:** Nutsiree Nuda Department of Consumer Protection Public Health Pharmacy, Sukhothai Provincial Health Office, Mueang District, Sukhothai, 64000 Tel. +66 55 614 271; fax: +66 55 613 354 E-mail : freshy_jaa@yahoo.com

Abstract

The surveillance outcome comparative of unsafe cosmetic products distribution in shop and salon, Sukhothai province Year 2017-2018

Nutsiree Nuda^{1*}, Teeraya Vorapani¹

IJPS, 2020; 16(2) : 11-20

Received: 7 October 2019

Revised: 22 November 2019

Accepted: 3 February 2020

Cosmetics are part in daily life. People make a decision to select cosmetic products under the factors relating to prices, selling channels and sales promotions. Nowadays, the modernization of technology and consumer behavior have changed. Contamination of prohibited substances in some cosmetic products urges a guideline to monitor the sale of cosmetic products and standardized the control of selling places with the aim of providing safety to people. **Objective:** To compare the results of monitoring unsafe cosmetic products in shops and beauty salons in Sukhothai 2017-2018. **Methods:** The study was quasi-experimental research conducted with 115 shops and beauty salons during January 1, 2017 to June 31, 2018. The research consisted of; 1) exploring experimental places and making random of the samples of cosmetics to evaluate prohibited cosmetic items, cosmetic labels and prohibited substances; 2) analyzing problems and seeking for monitoring guidelines; 3) monitoring sale of unsafe cosmetics in 9 months; 4) exploring experimental places and making random of the samples of cosmetics to evaluate prohibited cosmetic items, cosmetic labels and prohibited substances. The data was analyzed in forms of frequency and percentage. **Results:** After the continual monitoring of sale of unsafe cosmetics in shops and beauty salons in Sukhothai in 2018, more cosmetic shops and beauty salons met the standards. Prohibited cosmetic items with incorrect labels according to the announcement of the Ministry of Public Health reduced 0.66% and 6.30% respectively. The cosmetic labels did not identify numbers or letters of production date and expiring date. In addition, prohibited substances in the cosmetics were examined by using a preliminary testing kit. It was found that in 2017, 82.61% was mercury, hydroquinone and vitamin A acid. However, in 2018 only mercury was found (16.67%). **Conclusion:** The Ministry of Public Health should cooperate with associate networks and communities to monitor unsafe cosmetics and to continually publicize to enable people to have safe cosmetic use sustainably.

Keywords: cosmetics, cosmetics labels, prohibited substances, surveillance, outcome

บทนำ

เครื่องสำอางเป็นวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ภู หนด
โรย ฟัน หยอด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดต่อส่วนหนึ่งส่วน
ใดของร่างกาย เพื่อความสะอาด ความสวยงาม หรือส่งเสริมให้
เกิดความสวยงาม และรวมตลอดทั้งเครื่องประทีนผิวต่างๆ

(Royal Institute Dictionary, 2011) เครื่องสำอางเป็นส่วนหนึ่ง
ในชีวิตประจำวันของประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งการตัดสินใจ
เลือกซื้อของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลาย
ประการ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา

ปัจจัยทางช่องทางการจำหน่าย และปัจจัยด้านส่งเสริมการขาย (Rattananamane et al., 2008; Prawatruangsri et al., 2014) ซึ่งปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยด้านราคามีความสำคัญในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางของผู้บริโภค ผู้บริโภคส่วนใหญ่เลือกผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางโดยคำนึงถึงหลายปัจจัย เช่น คุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Suksomnirundon et al., 2015) ชนิดของผลิตภัณฑ์ ราคาสินค้าของผลิตภัณฑ์ โดยจะอ่านฉลากของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางก่อนตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ฉลากเครื่องสำอางจึงเป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญ จึงมีการกำหนดความครบถ้วนถูกต้องของฉลากเครื่องสำอางตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22 และประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง ฉลากของเครื่องสำอาง พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2562 นอกจากนี้ยังมีการกำหนดรายการเครื่องสำอางห้ามผลิต นำเข้าหรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 34 รายการ อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านช่องทางจำหน่ายเป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญ ในปัจจุบันประชาชนสามารถเลือกซื้อเครื่องสำอางได้จากแหล่งจำหน่ายเครื่องสำอางหลายแหล่ง เช่น ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า ตลาดนัด ร้านขายยา พนักงานขายตรง (Yoopan et al., 2010; Ratanasirisap et al., 2003) รวมถึงช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม (Tujindar et al., 2015) ด้วยความทันสมัยของเทคโนโลยีในปัจจุบันและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปทำให้การซื้อขายสินค้าต่างๆสะดวกขึ้น ทำให้ต้องเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ รวมถึงการควบคุมสถานที่จำหน่ายให้ได้มาตรฐาน ส่วนปัจจัยทางด้านการส่งเสริมการขายเป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญผ่านการโฆษณา การลดราคา การแจกสินค้าตัวอย่าง เป็นต้น (Chatchawankitkul et al., 2011) นอกจากนี้มีผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางบางรายการมีสารห้ามใช้ปนเปื้อนทำให้ประชาชนเกิดอันตรายได้ เช่น สารปรอท สารไฮโดรควิโนน กรดวิตามินเอ ซึ่งสารปรอทและสารไฮโดรควิโนนทำให้เกิดอาการแพ้ เป็นฝ้าขาว เป็นฝ้าถาวร และอาจมีการสะสมทำให้กระเพาะปัสสาวะอักเสบได้ (Sukcharoenchaikitch et al., 2009) ดังนั้นการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ตั้งแต่การควบคุมมาตรฐานแหล่งจำหน่าย รายการของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ฉลากของเครื่องสำอาง และการปนเปื้อนของสารห้ามใช้ จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่

ไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัย ปี 2560-2561

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัย ปี 2560-2561 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานของสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยระหว่างปี 2560 และปี 2561
2. เพื่อเปรียบเทียบรายการเครื่องสำอางที่ห้ามจำหน่ายและจำนวนรายการเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้องระหว่างปี 2560 และปี 2561
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอางระหว่างปี 2560 และปี 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ดำเนินการตรวจสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยในจังหวัดสุโขทัย จำนวนทั้งหมด 71 แห่ง ด้วยแบบบันทึกตรวจสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอาง ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ – 30 เมษายน พ.ศ. 2560
2. สุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางแบบเจาะจง จำนวน 931 ตัวอย่าง โดยคัดเลือกเครื่องสำอางที่มีความเสี่ยงและมุ่งเน้นรักษาฝ้าหรือช่วยให้หน้าขาว เช่น ฉลากไม่ชัดเจน ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่ไม่เป็นที่รู้จัก ไม่มีฉลากภาษาไทย มีการโฆษณาเกินจริงเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของฉลากเครื่องสำอางตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22 และตรวจสอบตามรายการเครื่องสำอางห้ามผลิต นำเข้าหรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 โดยใช้แบบบันทึกผลการตรวจตัวอย่างเครื่องสำอาง
3. สุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางแบบเจาะจง โดยคัดเลือกเครื่องสำอางที่ระบุใช้รักษาฝ้าหรือช่วยให้หน้าขาว จำนวนทั้งหมด 23 ตัวอย่าง เพื่อตรวจหาสารห้ามใช้ในเครื่องสำอางประกอบด้วย สารปรอท สารไฮโดรควิโนน และกรดวิตามินเอ โดยใช้ชุดทดสอบอย่างง่ายของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
4. วิเคราะห์ปัญหาจากผลการตรวจสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยด้วยวิธี SWOT analysis และวิเคราะห์ผลตัวอย่างเครื่องสำอางตรวจความถูกต้องของฉลากรายการห้ามผลิต นำเข้าหรือขายตามประกาศ และวิเคราะห์ผลการตรวจสารห้ามใช้ในเครื่องสำอางด้วยวิธี Content analysis

5. ประชุมทีมงานคุ้มครองผู้บริโภคระดับจังหวัด อำเภอ และภาคีเครือข่าย เพื่อระดมความคิดเห็นในการค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาและแนวทางการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไม่ปลอดภัยร่วมกันโดยใช้แบบคำถามที่มีโครงสร้าง

6. ดำเนินการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไม่ปลอดภัยในร้านค้า ร้านเสริมสวย และชุมชน ตั้งแต่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2560 – 31 มกราคม พ.ศ.2561

7. ดำเนินการตรวจสอบสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยในจังหวัดสุโขทัย จำนวนทั้งหมด 74 แห่ง ด้วยแบบบันทึกตรวจสอบสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอาง ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ – 30 เมษายน พ.ศ.2561

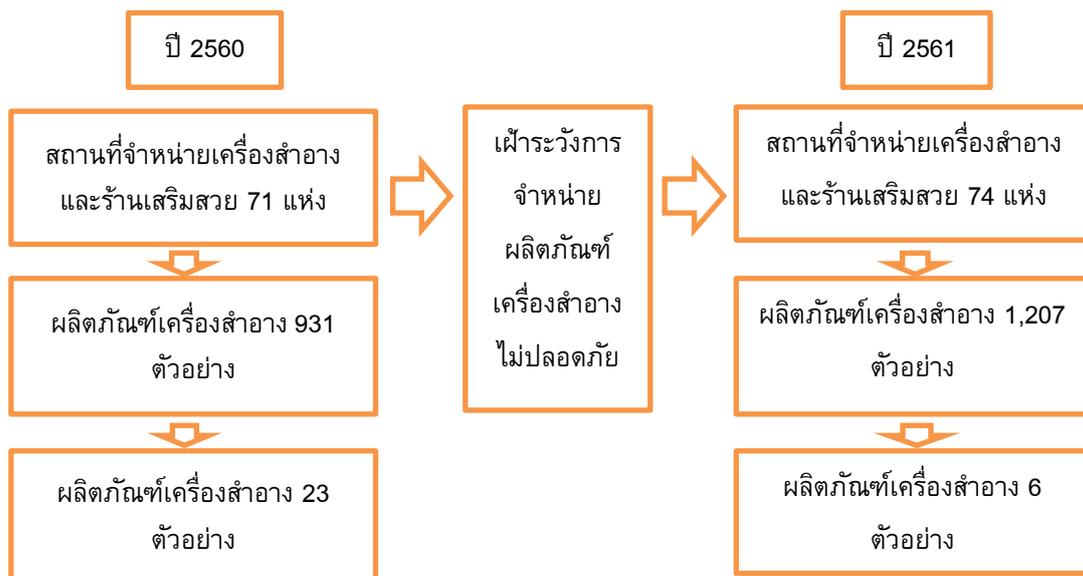
8. สุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางแบบเจาะจง โดยคัดเลือกเครื่องสำอางที่มีความเสี่ยงและมุ่งเน้นรักษาฝ้าหรือช่วยให้หน้า

ขาว เช่น ฉลากไม่ชัดเจน ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่ไม่เป็นที่รู้จัก ไม่มีฉลากภาษาไทย มีการโฆษณาเกินจริง จำนวน 1,207 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของฉลากเครื่องสำอางตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22 และตรวจสอบตามรายการเครื่องสำอางห้ามผลิต นำเข้าหรือขาย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 โดยใช้แบบบันทึกผลการตรวจตัวอย่างเครื่องสำอาง

9. สุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางแบบเจาะจง โดยคัดเลือกเครื่องสำอางที่ระบุใช้รักษาฝ้าหรือช่วยให้หน้าขาว จำนวนทั้งหมด 6 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง ประกอบด้วย สารปรอท สารไฮโดรควิโนน และกรดวิตามินเอ โดยใช้ชุดทดสอบอย่างง่ายของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

10. รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล

การศึกษาการไหลของผงยา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 ถึง 31 มิถุนายน พ.ศ. 2561 ด้วยแบบบันทึกตรวจสอบสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและแบบบันทึกผลการตรวจตัวอย่างเครื่องสำอาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นจำนวนและร้อยละ

นิยามศัพท์

1. เครื่องสำอาง หมายถึง วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ถู นวด โรย พ่น หยอด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดกับ

ส่วนภายนอกของร่างกายมนุษย์ และให้หมายความรวมถึงการใช้กับฟันและเยื่อในช่องปากโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความสะอาด ความสวยงาม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะที่ปรากฏ หรือระงับกลิ่นกายหรือปกป้องดูแลส่วนต่างๆนั้นให้อยู่ในสภาพดีและรวมตลอดทั้งเครื่องประทินต่างๆสำหรับผิวด้วย แต่ไม่รวมเครื่องประดับและเครื่องแต่งตัวซึ่งเป็นอุปกรณ์ภายนอกร่างกาย (Cosmetics Act, 2015)

2. เครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้อง หมายถึง เครื่องสำอางที่มีรายการอยู่ในตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดชื่อเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขาย ลงวันที่ 28 มีนาคม

พ.ศ. 2559 จำนวน 34 รายการ (Public Health Ministry Announcement: List of cosmetics prohibit in production, importation, distribution, 2016) และเป็นเครื่องสำอางที่มีฉลากภาษาไทยไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22

3. เครื่องสำอางที่มีฉลากถูกต้อง หมายถึง เครื่องสำอางที่มีฉลากภาษาไทยครบถ้วนและถูกต้องตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22

ผลการวิจัย

1. การตรวจสอบสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวย

1.1 การตรวจมาตรฐานสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวย พบว่า ร้านจำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 5 อันดับแรก ในปี 2560 เป็นร้านที่อยู่ในอำเภอบ้านด่านลานหอย ร้อยละ 100.00 ศรีสัชชาลัย ร้อยละ 87.50 ศรีสำโรง ร้อยละ 77.78 ศิริมาศ ร้อยละ 75.00 และศรีนคร ร้อยละ 75.00 ตามลำดับ ส่วนในปี 2561 มีร้านที่อยู่ในอำเภอศรีมาศและศรีนคร ร้อยละ 100.00 สวรรคโลก ร้อยละ 88.89 ศรีสัชชาลัย ร้อยละ 87.50 เมืองและทุ่งเสลี่ยม ร้อยละ 83.33 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมหลังจากมีการเฝ้าระวังการจำหน่ายเครื่องสำอางไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในปี 2561 สถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานของสถานที่ในปี 2560 อย่างไรก็ตามพบว่าสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยในอำเภอบ้านด่านลานหอยและศรีสำโรงมีสถานที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานลดลง (ตารางที่ 1)

1.2 การตรวจการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 และจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง พบว่า ในปี 2560 พบร้านจำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยที่ไม่มีรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายในอำเภอเมืองสุโขทัย ทุ่งเสลี่ยม บ้านด่านลานหอย และศรีนคร ในปี 2561 พบร้านจำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยที่ไม่มีรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายในอำเภอกงไกรลาศ ศิริมาศ และศรีนคร นอกจากนี้พบร้านที่มีฉลากเครื่องสำอางถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ในอำเภอบ้านด่านลานหอย (ร้อยละ 100.00) ศรีสัชชาลัย (ร้อยละ

87.50) ศรีสำโรง (ร้อยละ 77.78) ศิริมาศ (ร้อยละ 75.00) และศรีนคร (ร้อยละ 75.00) ในปี 2561 พบร้านที่มีฉลากเครื่องสำอางถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ในอำเภอบ้านด่านลานหอยและศรีมาศ (ร้อยละ 100.00) ศรีนคร (ร้อยละ 66.67) กงไกรลาศ ทุ่งเสลี่ยมและศรีสัชชาลัย (ร้อยละ 50.00) อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ในภาพรวม พบว่า มีจำนวนร้านที่มีรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายและเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเฝ้าระวังร้านที่มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและร้านเสริมสวยที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น (ตารางที่ 2)

2. การตรวจสอบผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง พบว่า เมื่อมีการสุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง เพื่อประเมินรายการเครื่องสำอางที่ห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 และประเมินความถูกต้องและครบถ้วนของฉลากเครื่องสำอาง พบว่า หลังจากการเฝ้าระวังการจำหน่ายเครื่องสำอางไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในปี 2561 พบผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีรายการห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 และพบเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง ลดลงเป็นร้อยละ 0.66 และร้อยละ 6.30 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

2.1 การตรวจสอบผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางตามรายการเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 พบว่า ในปี 2560 มีรายการเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 5 รายการ ประกอบด้วย หมอยันฮี ชุดครีมบำรุงผิวหน้า (ร้อยละ 33.33) เหมยหยง ครีมสมุนไพรสกร่า (ร้อยละ 25.00) Fruity vitamin C (ร้อยละ 16.67) O White whitening cream (ร้อยละ 8.33) Pop popular facial cream (ร้อยละ 8.33) ครีมกลูต้า หน้าใส ไวท์เทนนิ่งครีม (ร้อยละ 8.33) พบว่า ในปี 2561 มีรายการเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 4 รายการ ประกอบด้วย Q Face ขาวใส ไร้ริ้วผ้า (ร้อยละ 37.50) เหมยหยง ครีมสมุนไพรสกร่า (ร้อยละ 37.50) หมอยันฮี ชุดครีมบำรุงผิวหน้า (ร้อยละ 12.50) Clobetamil G (ครีมพม่า) (ร้อยละ 12.50) โดยพบรายการเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงฯ ที่เหมือนกันระหว่างปี 2560 และปี 2561 คือ เหมยหยง ครีมสมุนไพรสกร่า (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

อำเภอ	ปี 2560 (N=71)		ปี 2561 (N=74)	
	จำนวนร้านที่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน (ร้อยละ)	จำนวนร้าน ทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนร้านที่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน (ร้อยละ)	จำนวนร้าน ทั้งหมด (แห่ง)
เมืองสุโขทัย	10 (66.67)	15	15 (83.33)	18
กงไกรลาศ	6 (60.00)	10	7 (70.00)	10
คีรีมาศ	3 (75.00)	4	6 (100.00)	6
ทุ่งเสลี่ยม	3 (50.00)	6	5 (83.33)	6
บ้านด่านลานหอย	4 (100.00)	4	3 (75.00)	4
ศรีนคร	3 (75.00)	4	3 (100.00)	3
ศรีสัชชนาลัย	7 (87.50)	8	7 (87.50)	8
ศรีสำโรง	7 (77.78)	9	6 (60.00)	10
สวรรคโลก	7 (63.64)	11	8 (88.89)	9
วิเคราะห์	50 (70.42)	71	60 (81.08)	74
ภาพรวม				

ตารางที่ 2 การตรวจการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 และจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง

อำเภอ	ปี 2560 (N=71)		ปี 2561 (N=74)	
	จำนวนร้านที่ไม่มี รายการเครื่องสำอาง ห้ามจำหน่าย (ร้อยละ)	จำนวนร้านที่มี ฉลากเครื่องสำอาง ถูกต้อง (ร้อยละ)	จำนวนร้านที่ไม่มี รายการเครื่องสำอาง ห้ามจำหน่าย (ร้อยละ)	จำนวนร้านที่มี ฉลากเครื่อง สำอางถูกต้อง (ร้อยละ)
เมืองสุโขทัย	15 (100.00)	10 (66.67)	17 (94.44)	8 (44.44)
กงไกรลาศ	9 (90.00)	6 (60.00)	10 (100.00)	5 (50.00)
คีรีมาศ	3 (75.00)	3 (75.00)	6 (100.00)	6 (100.00)
ทุ่งเสลี่ยม	6 (100.00)	3 (50.00)	5 (83.33)	3 (50.00)
บ้านด่านลานหอย	4 (100.00)	4 (100.00)	3 (75.00)	4 (100.00)
ศรีนคร	4 (100.00)	3 (75.00)	3 (100.00)	2 (66.67)
ศรีสัชชนาลัย	7 (87.50)	7 (87.50)	8 (100.00)	4 (50.00)
ศรีสำโรง	9 (100.00)	7 (77.78)	9 (90.00)	4 (40.00)
สวรรคโลก	9 (81.82)	7 (63.64)	7 (77.78)	4 (44.44)
วิเคราะห์ภาพรวม	66 (92.96)	50 (70.42)	58 (78.38)	40 (54.05)

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

ประเด็น	จำนวนรายการและร้อยละของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	
	ปี 2560 (N=931)	ปี 2561 (N=1,207)
เครื่องสำอางที่ห้ามจำหน่ายตามประกาศ	12 (1.28)	8 (0.66)
เครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง	127 (13.64)	76 (6.30)
วิเคราะห์ในภาพรวม	139 (14.93)	84 (6.96)

ตารางที่ 4 เครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 ที่ตรวจพบในปี 2560-2561

ลำดับ	ปี 2560 (N=12)		ปี 2561 (N=8)	
	ชื่อเครื่องสำอาง	จำนวน (ร้อยละ)	ชื่อเครื่องสำอาง	จำนวน (ร้อยละ)
1	หมอยันฮี ซุดครีมบำรุงผิวหน้า	4 (33.33)	Q Face ขาวใส ไร้สิ่วฝ้า	3 (37.50)
2	เหมยหยง ครีมสมุนไพรรักษาฝ้า	3 (25.00)	เหมยหยง ครีมสมุนไพรรักษาฝ้า	3 (37.50)
3	Fruity vitamin C	2 (16.67)	หมอยันฮี ซุดครีมบำรุงผิวหน้า	1 (12.50)
4	O White whitening cream	1 (8.33)	Clobetamil G (ครีมพม่า)	1 (12.50)
5	Pop popular facial cream	1 (8.33)		
6	ครีมกลูต้า หน้าใส ไวท์เทนนิ่งครีม	1 (8.33)		

ตารางที่ 5 รายละเอียดฉลากของเครื่องสำอางไม่ถูกต้องตามความในพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22

ลำดับ	ประเด็น	จำนวนและร้อยละของเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง	
		ปี 2560	ปี 2561
1	ไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต	75 (31.92)	28 (21.05)
2	ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ	58 (24.68)	28 (21.05)
3	ไม่ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต	45 (19.15)	21 (15.79)
4	ไม่มีเลขที่ใบรับจดแจ้ง	28 (11.92)	19 (8.09)
5	ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง	16 (6.81)	0 (0.00)
6	ไม่มีฉลากเป็นภาษาไทย สำหรับเครื่องสำอางที่นำเข้าเพื่อขาย	12 (5.11)	25 (18.80)
7	ผลิตภัณฑ์มีเครื่องหมาย อย แต่มีการแสดงเลขที่ใบรับจดแจ้งเครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้อง	1 (0.43)	6 (4.51)
8	ใช้ข้อความที่ไม่ตรงต่อความจริง โดยมีข้อความที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับเครื่องสำอาง	0 (0.00)	6 (4.51)
วิเคราะห์ในภาพรวม		235 (100.00)	133 (100.00)

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง

สารห้ามใช้ที่พบ	จำนวนตัวอย่างเครื่องสำอางที่พบสารห้ามใช้จากการทดสอบเบื้องต้น	
	ปี 2560 (N=23)	ปี 2561 (N=6)
สารปรอท	7 (30.44)	1 (16.67)
สารไฮโดรควิโนน	5 (21.74)	0 (0.00)
กรดวิตามินเอ	7 (30.44)	0 (0.00)

2.2 การตรวจพบรายละเอียดของเครื่องสำอางไม่ถูกต้องตามความในพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22 พบว่า ในปี 2560 มีเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง 235 รายการ โดยมีรายละเอียดของฉลากเครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ ไม่ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ไม่มีเลขที่ใบรับจดทะเบียน และที่ตั้งของผู้ผลิตไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง ในปี 2561 มีเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง 133 รายการ โดยมีรายละเอียดของฉลากเครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ ไม่มีฉลากเป็นภาษาไทย สำหรับเครื่องสำอางที่นำเข้าเพื่อขาย ไม่ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ไม่มีเลขที่ใบรับจดทะเบียน เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมมีรายละเอียดของฉลากเครื่องสำอางไม่ถูกต้องมากที่สุดเป็นการไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ (ตารางที่ 5)

2.3 การตรวจสอบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอางด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น ประกอบด้วย สารปรอท สารไฮโดรควิโนน กรดวิตามินเอ พบว่า ในปี 2560 ตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอางจำนวน 19 รายการ คิดเป็นร้อยละ 82.61 ประกอบด้วย สารปรอท (ร้อยละ 30.44) สารไฮโดรควิโนน (ร้อยละ 21.74) และกรดวิตามินเอ (ร้อยละ 30.44) ส่วนในปี 2561 ตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง จำนวน 1 รายการ ซึ่งเป็นสารปรอทเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 16.67 (ตารางที่ 6)

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองในร้านค้าและร้านเสริมสวย 115 แห่ง ตั้งแต่ 1 มกราคม 2560 ถึง 31 มิถุนายน 2561 โดยมีขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย 1) ตรวจสอบสถานที่และสุ่ม

ตัวอย่างเครื่องสำอางประเมินรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่าย ฉลากเครื่องสำอางและมีสารห้ามใช้ 2) วิเคราะห์ปัญหาและค้นหาแนวทางเฝ้าระวังฯ 3) ดำเนินการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัย ระยะเวลา 9 เดือน 4) ตรวจสอบสถานที่และสุ่มตัวอย่างเครื่องสำอางประเมินรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่าย ฉลากเครื่องสำอางและมีสารห้ามใช้ วิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าความถี่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า มีร้านจำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 5 อันดับแรก ในปี 2560 เป็นร้านที่อยู่อำเภอบ้านด่านลานหอย ศรีสัชชาลัย ศรีสำโรง ศิริมาศ และศรีนคร ตามลำดับ ส่วนในปี 2561 มีร้านที่อยู่ในอำเภอศรีมาศ ศรีนคร สวรรคโลก ศรีสัชชาลัย เมืองและทุ่งเสลี่ยม ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมหลังจากมีการเฝ้าระวังการจำหน่ายเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในปี 2561 สถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2560 พบร้านจำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยที่ไม่มีรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขในเขตอำเภอเมือง ทุ่งเสลี่ยม บ้านด่านลานหอย และศรีนคร ในปี 2561 พบร้านจำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยที่ไม่มีรายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายในอำเภอกงไกรลาศ ศิริมาศ และศรีนคร ส่วนร้านที่มีฉลากเครื่องสำอางถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ในอำเภอบ้านด่านลานหอย ศรีสัชชาลัย ศรีสำโรง ศิริมาศ และศรีนคร ในปี 2561 พบร้านที่มีฉลากเครื่องสำอางถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ในอำเภอบ้านด่านลานหอย ศิริมาศ ศรีนคร กงไกรลาศ ทุ่งเสลี่ยม และศรีสัชชาลัย

นอกจากนี้มีการประเมินรายการเครื่องสำอางที่ห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2559 และประเมินความถูกต้องครบถ้วนของฉลากเครื่องสำอางด้วยการสุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง พบว่า

หลังจากมีการเฝ้าระวังการจำหน่ายเครื่องสำอางไม่ปลอดภัยในร้านค้าและร้านเสริมสวยจังหวัดสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง ทำให้ในปี 2561 พบผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีรายการห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขและเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้องลดลงเป็นร้อยละ 0.66 และร้อยละ 6.30 ตามลำดับ โดยในปี 2560 มีรายการเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 5 รายการ ประกอบด้วย หมอยันฮีซูดครีมบำรุงผิวหน้า, เหมยหยงครีมสมุนไพรสำหรับ, Fruity vitamin C, O White whitening cream, Pop popular facial cream, ครีมกลูต้า หน้าที่ส ไวท์เทนนิ่งครีม ในปี 2561 มีจำนวน 4 รายการ ประกอบด้วย Q Face ขาวใส ไร้สิ่วฝ้า, เหมยหยงครีมสมุนไพรสำหรับ, หมอยันฮีซูดครีมบำรุงผิวหน้า, Clobetamil G (ครีมพม่า) โดยพบรายการเครื่องสำอางที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามประกาศกระทรวงที่เหมือนกันระหว่างปี 2560 และปี 2561 คือ เหมยหยง ครีมสมุนไพรสำหรับ ส่วนการประเมินรายละเอียดฉลากของเครื่องสำอางไม่ถูกต้องตามความในพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 มาตรา 22 พบว่า ในปี 2560 มีเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง 235 รายการ โดยมีรายละเอียดของฉลากเครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ ไม่ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ไม่มีเลขที่ใบรับจดแจ้ง ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง ในปี 2561 มีเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้อง 133 รายการ โดยมีรายละเอียดของฉลากเครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ ไม่มีฉลากเป็นภาษาไทย สำหรับเครื่องสำอางที่นำเข้าเพื่อขาย ไม่ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ไม่มีเลขที่ใบรับจดแจ้ง เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมมีรายละเอียดของฉลากเครื่องสำอางไม่ถูกต้องมากที่สุดเป็นการไม่ระบุเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต ไม่ระบุวันเดือนปีที่ผลิตและไม่ระบุวันเดือนปีที่หมดอายุ

นอกจากนี้มีการตรวจสอบห้ามใช้ในเครื่องสำอางด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น ประกอบด้วย สารปรอท สารไฮโดรควิโนน กรดวิตามินเอ พบว่า ในปี 2560 ตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง จำนวน 19 รายการ คิดเป็นร้อยละ 82.61 ประกอบด้วย สารปรอท สารไฮโดรควิโนน และกรดวิตามินเอ ส่วนในปี 2561 ตรวจพบสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง จำนวน 1 รายการ ซึ่งเป็นสารปรอทเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 16.67

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไม่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่ามีสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น การจำหน่ายเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายลดลง จำนวนรายการเครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้องลดลง รวมถึงการตรวจผลสารห้ามใช้ในตัวอย่างเครื่องสำอางลดลง ดังนั้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมและมีเครือข่ายงานคุ้มครองผู้บริโภคที่เข้มแข็ง จะช่วยให้การดำเนินงานเฝ้าระวังความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริลักษณ์ รื่นรวย (Ruenruay et al., 2012) โดยมุ่งเน้นการควบคุมกำกับสถานที่จำหน่ายเครื่องสำอางและร้านเสริมสวยให้ได้มาตรฐาน และจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ไม่มีรายการห้ามจำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีฉลากถูกต้อง รวมถึงการจำหน่ายเครื่องสำอางที่ไม่มีสารห้ามใช้ปนเปื้อน จะช่วยให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางได้ ดังนั้นหน่วยงานสาธารณสุขควรร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและชุมชนในการเฝ้าระวังเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัย รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ประชาชนและผู้ประกอบการผ่านสื่อต่างๆอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับฉลากเครื่องสำอาง สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชนัน สุขเจริญชัยกิจ (Sukcharoenchaikitch et al., 2009; Yoopan et al., 2010) รายการเครื่องสำอางห้ามจำหน่ายและสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง จะช่วยให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในการใช้เครื่องสำอางอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ดร.นพ.ปองพล วรปานิ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ที่ให้การสนับสนุนในการเขียนงานวิจัย และขอขอบคุณ ภญ.สมจิตร์ ทองสุคดี หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในงานวิจัยนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

References

- Chatchawankitkul N, Surpakdee D. The unique store design factors affecting purchase decision making of Korean imported cosmetics. Independent study in Master of Business Administration (Entrepreneurship) Silpakorn University 2011: 1-59.

- Cosmetics Act 2015. Royal Thai Government Gazette (Announced 2015, September 9). Volume 132 Section 86, page 5 [online]. [cited 2019 September 17]. Available from: library2.parliament.go.th/giventake/content_nla2557/law86-080958-5.pdf
- Prawatruangsri M, Maneesong O. Buying Decision Process of Generation Y Women in Mueang Chiang Mai District Towards American and European Facial care Cosmetics. Thesis in Master of Business Administration (Marketing) Chiang Mai University 2014: 4-9.
- Public Health Ministry Announcement: List of cosmetics prohibit in production, importation, distribution 2016. Royal Thai Government Gazette (Announced 2016, March 28). Volume 133 Special section 72, page 21 [online]. [cited 2020 May 13]. Available from: <http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/E/072/21.PDF>
- Ratanasirisap K, Jariangprasert N, Watanakun N, Saiprasert W. The Use of Bulletin Board Data from Internet for the Purchasing Decision Process of Cosmetics : A Case Study of a Suanlumpini's Nutrition and Beauty Chat Group at www.pantip.com. Thesis in Master of Business Administration Chiang Mai University 2003: 4-20.
- Rattananamane S, Maneesong O, Bunchua E. Customer Perception Towards Image of Imported Cosmetic Products in Mueang Chiang Mai District. Thesis in Master of Business Administration (Marketing) Chiang Mai University 2008: 4-12.
- Royal Institute Dictionary. Cosmetic [online]. 2011 [cited 2019 September 17]. Available from: <http://www.royin.go.th/dictionary/>
- Ruenruay S, Chalongsuk R. Development of consumer protection network on cosmetics in community: A case study of Tambon Ban Rai, Amphor Ban Rai, Uthai Thani. Thesis in Master of Pharmacy Program (Consumer Protection in Public Health) Silpakorn University 2012: 1-190.
- Sukcharoenchaikitch P, Lochid-Amnuay S, Amrumpai Y. Melasma or whitening creams selections in teenager: case study of Amphoe Banpong Ratchaburi. Thesis in Master of Pharmacy Program (Consumer Protection in Public Health) Silpakorn University 2009: 1-76.
- Suksomnirundon P, Rompho N. The study of customer satisfaction on the purchasing of premium cosmetic brands in first jobber. Thesis in Master of Business Administration Thammasart University 2015: 1-60.
- Tujindar T, Kaeosawan C. Factor affecting purchasing decision for cosmetics importing from Asean countries of Burapha university's student Thesis in Master of Business Administration Burapha University 2015: 1-72.
- Yoopan N, Duangchan P. Label Reading Behavior before Buying and Using Drugs and Cosmetics among Undergraduate Students at Srinakharinwirot University. Thai Pharmaceutical and Health Science Journal, Vol. 5 No. 2, Apr. – Jun. 2010 p.121-130.